

var: „Om Sognebøgers Førelse m. M.“ Det ærede Medlem maa derfor vist indrømme, at man ikke altfor stærkt skal faste sig over et Lovudkastets Titel, selv om der kan være Noget at indvende imod den. Jeg troer under alle Omstændigheder, at Kirkeministerens Titel: „Om Valg- og Hjælpenigheder“ er langt mere passende til Lovens Indhold, end Titlen: „Om Sognebøgers Førelse m. M.“ var til en Lov om borgerligt Ægteskab. — I det Hele troer jeg, at den Titel, som findes paa Lovudkastet, godt kan forsvares, og at den er heldigere, end om man vilde tale om Frimenigheder; men dette er ialtsald en Ting, som meget let vil kunne rettes, omtrent ligesaa let, som de mange Udsættelser, der fremkom fra det ærede Medlem for Bornholm (Fallefen) med Hensyn til Lovens Affattelse. Jeg troer forresten, at det ærede Medlem havde været heldigere, dersom han ikke havde taget saa meget med. Hvis han kun havde taget det med, hvorom det egentlig kun dreier sig, vilde jeg have sagt, at det var et godt Foredrag, men fra min Nøes derover maa jeg nu trække Udstilligt paa Grund af, at han har taget saa overordentlig meget med. For Exempel nævnte han som en Udsættelse, at § 2 begyndte med: „Den saaledes dannede Menighed . . .“; men det lader sig ikke paatvible, at det er en meget god Forbindelse, hvori denne § 2, med Vibeholdelse af disse Ord, kommer til at staae til den foregaaende Paragraph. — Med Hensyn til Lovens Indhold er der allerede talt Meget og henstillet Noks til Thingets Overveielse; kun skal jeg gjøre een lille Bemærkning til, hvad der tidligere er anført, og det er, at heller ikke jeg vilde ansee det for uønskeligt, at man i Lovens indlod sig paa at bestemme, at Nogen skulde betragtes som staaende udenfor Folketirken. Efter hele vor Grundlov, efter den Maade, hvorpaa vi maae opfatte Folketirkens Væsen, efter det Forhold, hvori de afvigende Troessamfund stille sig, troer jeg ikke, man vilde handle aldeles rigtigt ved i Loven at gaae videre end til at give de Bestemmelser, man vil have med Hensyn til Ordningen af saadanne Menigheder. Jeg betragter det som uheldigt at ville sige, at efterat Det og Det er foregaaet, skal Vedkommende staae udenfor Folketirken. Om han skal

staae udenfor Folketirken eller indenfor den, maa afgjøres efter ganske andre Hensyn og aabenbare sig paa anden Maade end gennem en Bestemmelse i Loven om, at Vedkommende skal overholde den og dens Forrifter, da han ellers skal staae udenfor Folketirken.

Kirke- og Underviisningsministeren: Det høie Thing maa ikke befrygte, at jeg skal behandle alle de Punkter, som her ere blevne gjorte gjældende, end ikke alle dem, der ere gjorte gjældende mod mig — hvilke rigtignok have Majoriteten, — men jeg synes dog, at der er Anledning for mig til, inden vi rimeligviis stilles, med nogle Ord at berøre nogle af de vigtigste og søge at gjøre min Stilling til Lovforslaget klar og tydelig. Saa skal jeg da allerførst erklære det for overflødigt, naar det ærede Medlem, der først havde Ordet, søgte af et Sted i Motiverne, hvor det hedder, at „ikke ret vel“ mere vil kunne indrømmes, at godtgjøre, at man kunde faae mig til allehaande Indrømmelser. Jeg er personlig en Fredens Mand, og man kan forsaavidt faae mig til at gjøre mange Indrømmelser. Men naar jeg i Henseende til den Tanke, som ikke er groet paa min egen Grund, men som kun i Udcastet er bearbejdet af mig efter et særligt Rald, hvilket jeg ikke har meldt mig til, men har meent at burde efterkomme, er gaaet til dette Forsøg, navnlig i det Haab, at jeg med mine svage Kræfter dog muligviis kunde tilveiebringe Mæglingsforslag, da er det kun steet efter modent Overlag og under den Bevidsthed, at der er flere Afgjørelser, der skulle samles, hvis der skulde komme Andet ud deraf end en Lap Papiir, der lægges hen til Minde om Feiltagelsen. Derfor kan man ikkun da komme vidt med mig i nærværende Sag, hvis jeg overhovedet tør haabe, at alle den lovgivende Magts Stemmer kunne samles om det Væsentlige i den, medens jeg mener allerede fra de foregaaende Forhandlinger, som ligge offentlig for, at have nogen Forestilling om, at der er Tvivl desangaaende, saa jeg ogsaa derfor er pligtig til at holde mig til den Begrænsning, der ogsaa hidtil efter min bedste Overbeviisning ikke kan agtes at være strengere eller snevrere end efter Sagen nødvendigt.